

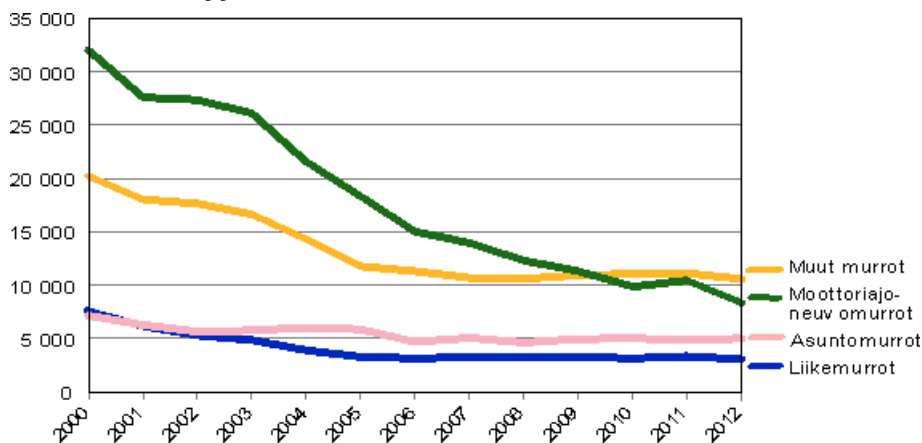
Poliisin tietoon tullut rikollisuus

2012, 3. vuosineljännes

Murtojen määrä väheni tammi-syyskuussa 2012

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2012 tammi-syyskuussa kaikkiaan 325 000 rikosta, mikä oli 20 000 tapausta (kuusi prosenttia) vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin. Rikosten määrä oli viiden edellisen vuoden tammi-syyskuussa keskimäärin 335 000. Omaisuusrikoksia ilmeni 182 000, mikä oli 13 000 tapausta eli seitsemän prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011 samaan aikaan. Henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia tuli tietoon 30 000, mikä on seitsemän prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän. Lisäksi kirjattiin 338 000 liikenneturvallisuuden vaarantamista ja liikenneriikkomusta.

Murrot tammi-syyskuussa 2000–2012

Murtojen (luvatta tunkeutuen tehdyt varkaudet, törkeät varkaudet ja näpistykset) määrä on vähentynyt 2000-luvulla tammi-syyskuussa huomattavasti. Vuoden 2012 tammi-syyskuussa murtoja oli 27 000, mikä on yhdeksän prosenttia edellisvuotta vähemmän. Murtoja on 2000-luvulla ollut tammi-syyskuussa keskimäärin 41 000. Erityisesti ovat vähentyneet moottoriajoneuvoihin kohdistuneet murrot. Niitä tuli ilmi vuoden 2012 tammi-syyskuun aikana 8 400, mikä on viidenneksen vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona ja vajaa puolet 2000-luvun aiempien vuosien keskiarvosta. Asuntomurtoja lukuun ottamatta myös muiden murtotyyppien määrät vähenivät edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Pahoinpitelyrikoksia kirjattiin vuoden 2012 tammi-syyskuussa 28 000, edellisvuoden vastaavan ajan luvun oltua 30 000. Edellisen vuoden alussa voimaan tullut lainmuutos lisäsi vuonna 2011 kirjattujen pahoinpitelyjen määrää. Ajanjaksolla 2000-2011 pahoinpitelyrikoksia ilmoitettiin tammi-syyskuussa keskimäärin 23 000. Törkeät pahoinpitelyt vähenivät 12 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Niitä tuli ilmi 1 400 vuosien 2000-2011 tammi-syyskuun keskiarvon oltua 1 700.

Moottoriajoneuvon luvattomia käyttäjiä ja anastuksia sekä moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia ilmeni 7 000, mikä on 25 prosenttia vähemmän kuin tammi-syyskuussa edellisvuonna. Näiden rikosten määrä oli vuoden 2012 tammi-syyskuussa puolet 2000-luvun aikaisempien vuosien vastaavan ajanjakson keskiarvosta.

Pysyttyään muutaman vuoden lähes ennallaan rattijuopumusten määrä kääntyi laskuun vuoden 2012 tammi-syyskuussa. Kaikkiaan rattijuopumuksia tuli ilmi 15 000. Törkeät rattijuopumukset vähenivät seitsemän ja muut rattijuopumukset 10 prosenttia. 2000-luvulla rattijuopumuksia tuli tietoon tammi-syyskuussa keskimäärin 19 000.

Ryöstöjä ilmoitettiin 1 256, mikä oli kaksi prosenttia edellistä vuotta enemmän. 2000-luvulla ryöstöjä tuli tietoon tammi-syyskuussa keskimäärin 1 451.

Raiskauksia ilmoitettiin vuoden 2012 tammi-syyskuussa 818, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 769. Raiskauksia on 2000-luvulla ollut tammi-syyskuussa keskimäärin 527. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä tuli tietoon 1 164, mikä on 80 prosenttia (516 tapausta) enemmän kuin 2000-luvun aiempien vuosien keskiarvo. Tietoon tulleiden raiskausten ja lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen määrät vaihtelevat vuosittain paljonkin. Yksittäiset rikosilmoitukset voivat sisältää usean osateon käsittäviä tapahtumasarjoja.

Huumausainerikoksia kirjattiin 15 000, mikä on yhtä paljon kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Törkeiden huumausainerikosten määrä lisääntyi seitsemän prosenttia. Niitä tuli ilmi 775.

Vahingontekojen määrä oli 12 prosenttia 2000-luvun aiempien vuosien tammi-syyskuun keskiarvoa pienempi. Vahingontekoja tuli ilmi nyt 34 000, mikä on 16 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Petosten (petos, lievä petos, törkeä petos) määrä on kasvanut 2000-luvulla tammi-syyskuussa huomattavasti. Vuoden 2012 tammi-syyskuussa petoksia oli 15 000, mikä on 17 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Vuoteen 2000 verrattuna petoksia oli nyt 70 prosenttia enemmän. Niitä on 2000-luvulla ollut tammi-syyskuussa keskimäärin 10 000. Törkeiden petosten määrä oli vuoden 2012 tammi-syyskuussa 792, mikä on kahdeksan prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Törkeitä petoksia on 2000-luvulla tullut tietoon vuosittain keskimäärin 617.

Tilaston esittämistapa on uudistettu vuoden 2009 alusta. Liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennetrikot on erotettu muista rikoksista ja ne esitetään omana taulukkonaan. Rikosten kokonaisuus on vertailukelpoinen aiemmin esitettyjen lukujen kanssa, koska sama erottelu on tehty myös takautuvasti vuoteen 1980 asti. Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta. Tilaston laatuselosteessa on tarkempia tietoja uudistuksesta.

Vuoden 2009 alusta luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Muutoksen vaikutukset rikosten vertailtavuuteen eivät ole suuria. Yleisimmistä rikostyypeistä muutos vaikuttaa lähinnä huumausainerikosten vertailtavuuteen.

Eräiden rikostyyppien määrä tammi–syyskuussa sekä heinä-, elo- ja syyskuussa 2012 ja muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan

	Tammi-syyskuu 2012	Muutos	Heinäkuu 2012	Muutos	Elokuu 2012	Muutos	Syyskuu 2012	Muutos
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	325 234	-19 549	42 048	-1 376	42 150	-3 096	36 333	-3 718
- murto	27 007	-2 778	3 813	-94	3 744	-324	3 243	-337
- moottoriajo- neuvon luvaton käyttö ja anastus, moottorikulku- neuvon käyttövarkaus	7 031	-2 310	1 078	-381	984	-391	877	-386
- ryöstö	1 256	28	142	18	150	-13	148	-4
- vahingonteko	33 832	-6 466	4 637	-85	4 668	-954	3 834	-1 428
- tappo, murha ja surma	64	-19	4	-8	6	-5	10	-1
- pahoinpitely	27 987	-2 005	3 472	-397	2 979	-317	2 975	-33
- raiskaus	818	49	106	-8	109	5	77	-31
- rattijuopumus	14 975	-1 376	2 004	-353	1 826	-88	1 840	-58
- huumausaine- rikos	15 232	29	1 747	69	1 818	52	1 872	174

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneonnettomuus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

Eräiden rikostyyppien määrä tammi–syyskuussa sekä heinä-, elo- ja syyskuussa 2012 ja muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan

	Tammi-syyskuu 2012	Muutos	Heinäkuu 2012	Muutos	Elokuu 2012	Muutos	Syyskuu 2012	Muutos
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä liikenneonnettomuus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen, ajoneuvorikkomus	338 076	-43 720	37 683	-1 502	40 764	-4 325	37 400	-8 252
-nopeusrajoitusten rikkominen 1)	225 149	-22 969	26 469	-647	28 302	-2 069	23 670	-5 186

1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenneonnettomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys tammi–syyskuussa 2008–2012 (ennakkotieto).....	5
Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys tammi–syyskuussa 2008-2012 (ennakkotieto).....	6
Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys tammi–syyskuussa 2008–2012 (ennakkotieto)

	2008	2009 ²⁾	2010 ²⁾	2011 ²⁾	2012 ²⁾
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	334 685	336 179	329 586	344 783	325 234
A Omaisuusrikokset	195 474	194 818	188 186	194 743	181 510
Murrot yhteensä	30 789	30 493	29 064	29 785	27 007
- asunnosta	4 622	4 964	5 013	4 898	5 002
- vapaa-ajan asunnosta	1 253	1 279	1 178	1 256	1 179
- muusta asunnosta	3 369	3 685	3 835	3 642	3 823
- liikkeestä	3 264	3 272	3 146	3 323	3 073
- moottoriajoneuvosta	12 308	11 312	9 865	10 441	8 355
- muu luvatta tunkeutuen tehty varkausrikos	10 595	10 945	11 040	11 123	10 577
Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset, moottorikulkuneuvon käyttövarkaudet yhteensä	10 645	9 483	8 714	9 341	7 031
- moottoriajoneuvon anastus	1 063	1 115	939	1 035	837
- moottoriajoneuvoon kohdistunut luvaton käyttö	823	759	703	694	646
- moottoriajoneuvoon kohdistunut törkeä luvaton käyttö	1	3	-	-	2
- moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	8 708	7 574	7 041	7 597	5 529
- törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	50	32	31	15	17
Ryöstöt yhteensä	1 271	1 297	1 162	1 228	1 256
- törkeä ryöstö	129	164	120	149	152
Vahingonteot yhteensä	43 774	39 412	37 334	40 298	33 832
- törkeä vahingonteko	178	161	186	149	189
Kavallukset yhteensä	2 501	2 407	2 474	2 461	2 465
- törkeä kavallus	188	201	248	206	249
Petokset yhteensä	11 664	12 887	11 902	13 035	15 295
- törkeä petos	721	790	726	865	792
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	27 521	26 650	26 679	32 057	29 952
Tappo, murha tai surma	109	81	86	83	64
Tapon, murhan tai surman yritys	269	286	236	249	280
Pahoinpitelyt yhteensä	25 422	24 513	24 718	29 992	27 987
- törkeä pahoinpitely	1 703	1 670	1 530	1 620	1 433
C Seksuaalirikokset	2 037	1 645	1 867	2 133	2 727
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	901	809	840	948	1 164
Raiskaus	617	505	648	769	818
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	10 569	10 500	10 184	10 876	10 962
Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen	1 441	1 317	1 267	1 463	1 435
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	1 279	1 228	1 137	1 339	1 304
Haitanteko virkamiehelle	1 843	1 714	1 624	1 717	1 625
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	1 801	1 661	1 592	1 684	1 592
E Eräät liikenne rikokset	48 010	44 181	41 746	41 535	37 586
Rattijuopumukset yhteensä	20 290	18 392	16 429	16 351	14 975
- törkeä rattijuopumus	10 825	9 653	8 680	8 702	8 062
F Muut rikokset	51 074	58 385	60 924	63 439	62 497
Huumausainerikokset yhteensä	11 711	13 694	15 025	15 203	15 232
- törkeä huumausainerikos	496	585	791	727	775
Alkoholirikos/Alkoholirikkomus	2 471	2 879	3 376	4 042	3 902

- 1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.
- 2) Vuosien 2009 – 2012 luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset.

Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenneriikkomusten määrän kehitys tammi–syyskuussa 2008-2012 (ennakkotieto)

	2008	2009	2010	2011	2012
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.	328 400	359 905	383 024	381 796	338 076
- nopeusrajoitusten rikkominen ¹⁾	194 726	234 188	253 523	248 118	225 149

- 1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenneriikkomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus

1. Tilastotietojen relevanssi

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus -tilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen toiminnan kuvaamiseen. Tilasto sisältää tietoja ilmitulleiden rikosten laadusta ja määrästä. Lisäksi selvitetään tutkittujen ja selvitettyjen rikosten määrä, selvitettyjen rikosten osuus rikoslajeittain sekä tapaukset, joissa ilmoitus on todettu aiheettomaksi. Selvitetystä rikoksista ilmoitetaan myös syylliseksi epäillyt henkilöt ja heidän ikänsä.

Tilasto sisältää myös tietoja perheväkivallasta, rikosten uhreista ja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa laissa säädetyn perusteiden mukaan rikos jätetään ilmoittamatta syyttäjälle.

Rikos kirjataan tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä PATJA.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat vuoden 1998 väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen sekä vuoden 2007 lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen ja törkeiden ryöstöjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. PATJA-järjestelmään kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona PATJA-järjestelmää voidaan pitää hyvänä.

Vuoden 2006 luvuissa esiintyneet virheellisyudet on korjattu nyt esitettävään taulukkoon.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmitulleesta rikossarjasta.

Vuonna 2010 Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtui yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävistä tapahtumasarjasta.

Lievät pahoinpitelyt siirtyivät vuoden 2011 alusta virallisen syytteen alaisiksi, silloin, kun ne kohdistuvat alaikäiseen, tekijälle läheiseen henkilöön tai henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään. Tähän asti rankaiseminen lievästä pahoinpitelystä on edellyttänyt, että uhri vaatii tekijälle rangaistusta. Jatkossa esitutkinnan käynnistäminen ja tekijän saattaminen vastuuseen eivät ole enää riippuvaista uhrin tahdosta.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosiaineistosta poimittavat tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Vuositulaston perusaineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –vuositilasto julkaistaan huhtikuun loppuun mennessä.

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositilasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tietoja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista on myös internetissä Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa <http://statfin.stat.fi/statweb>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään julkaisuhetkenä voimassa olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien, yksittäisten rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot ilmitulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käsikylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivätyssä kirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

Vuoden 2010 alussa lukuihin lisättiin tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Nämä tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen. Muutos lisäsi kaikkien rikosten lukumääriä noin kaksi prosenttia. Huumausainerikokset lisääntyivät muutoksen johdosta 6-9 prosenttia.

KUNTAMUUTOKSET:

Vuosi 1981

Nummi ja Pusula yhdistettiin Nummi-Pusulaksi.

Keikyä ja Kiikka yhdistettiin Äetsäksi. Lokalahti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Vuosi 1989

Nuijamaan kunta yhdistettiin Lappeenrantaan.

Vuosi 1993

Kalanti yhdistettiin Uuteenkaupunkiin.

Konginkangas yhdistettiin Äänekoskeen.

Rauman mlk. yhdistettiin Raumaan.

Säynätsalo yhdistettiin Jyväskylään.

Tenhola yhdistettiin Tammisaareen.

Vuosi 1997

Heinolan kaupunki ja Heinolan mlk. yhdistyivät Heinolaksi.

Lohjan kaupunki ja Lohjan mlk. yhdistyivät Lohjaksi.

Porvoon kaupunki ja Porvoon mlk. yhdistyivät Porvooksi.

Vuosi 2001

Anttola ja Mikkelin maalaiskunta yhdistettiin Mikkeliin.

Kuorevesi yhdistettiin Jämsään.

Temmes yhdistettiin Tyrnävään.

Vuosi 2003

Pattijoki yhdistettiin Raaheen.

Vehkalahti yhdistettiin Haminaan.

Vuosi 2004

Jäppilä, Pieksämäen maalaiskunta ja Virtasalmi yhdistyivät Pieksänmaaksi.

Vuosi 2005

Kangaslampi yhdistettiin Varkauteen.

Karinainen yhdistettiin Pöytyään.

Kiihtelysvaara yhdistettiin Joensuuhun.

Kullaa yhdistettiin Ulvilaan.

Loimaan kunta yhdistettiin Loimaahan.

Peräseinäjoki yhdistettiin Seinäjokeen.

Saari yhdistettiin Parikkalaan.

Sahalahti yhdistettiin Kangasalaan.

Tuupovaara yhdistettiin Joensuuhun.

Uukuniemi yhdistettiin Parikkalaan.

Vehmersalmi yhdistettiin Kuopioon.

Värtsilä yhdistettiin Tohmajärveen.

Vuosi 2006

Rovaniemen maalaiskunta yhdistettiin Rovaniemeen.

Vuosi 2007

Mietoinen yhdistettiin Mynämäkeen.

Maksamaa ja Vöyri yhdistyivät Vöyri-Maksamaaksi.

Viljakkala yhdistettiin Ylöjärveen.

Ruukki yhdistettiin Siikajokeen.

Suodenniemi yhdistettiin Vammalaan.

Pieksänmaa yhdistettiin Pieksämäkeen.

Kajaani yhdistettiin Kajaaniin.
Luopioinen ja Pälkäne yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Pälkäne.
Kodisjoki yhdistettiin Raumaan.
Haukivuori yhdistettiin Mikkeliin.
Toijala ja Viiala yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Akaa.
Sumiainen ja Suolahti yhdistettiin Äänekoskeen.
Längelmäki yhdistettiin osin Jämsään ja Oriveteen.
Ii ja Kuivaniemi yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Ii.

Vuosi 2008

Leivonmäki yhdistettiin Joutsaan.

Vuosi 2009

Lehtimäki yhdistettiin Alajärveen.
Kiukainen yhdistettiin Euraan.
Vampula yhdistettiin Huittisiin.
Hauho, Kalvola, Lammi, Renko ja Tuulos yhdistettiin Hämeenlinnaan.
Eno ja Pyhäselkä yhdistettiin Joensuuhun.

Jyväskylän mlk ja Korpilahti yhdistettiin Jyväskylään.
Jämsänkoski yhdistettiin Jämsään.
Piikkiö yhdistettiin Kaarinaan.
Alahärmä, Korttesjärvi ja Ylihärmä yhdistettiin Kauhavaan.
Dragsfjärd, Kemiö ja Västanfjärd yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Kemiönsaari.

Kälviä, Lohtaja ja Ullava yhdistettiin Kokkolaan.
Elimäki, Jaala, Kuusankoski, Anjalankoski ja Valkeala yhdistettiin Kouvolaan.
Jurva yhdistettiin Kurikkaan.
Joutseno yhdistettiin Lappeenrantaan.
Sammatti yhdistettiin Lohjaan.

Alastaro ja Mellilä yhdistettiin Loimaahan.
Houtskari, Iniö, Korppoo, Nauvo ja Parainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Länsi-Turunmaa. Askainen ja Lemu yhdistettiin Maskuun.
Mänttä ja Vilppula yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Mänttä-Vilppula.
Merimasku, Rymättylä ja Velkua yhdistettiin Naantaliin.

Ylikiiminki yhdistettiin Ouluun.
Yläne yhdistettiin Pöytyään.
Karjaa, Pohja ja Tammisaari yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Raasepori.
Lappi yhdistettiin Raumaan.
Vahto yhdistettiin Ruskoon.

Pylkönmäki yhdistettiin Saarijärveen.
Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Suomusjärvi ja Särkisalo yhdistettiin Saloon.

Mouhijärvi, Vammala ja Äetsä yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Sastamala.

Savonranta yhdistettiin Savonlinnaan.
Nurmo ja Ylistaro yhdistettiin Seinäjokeen.
Kestilä, Piippola, Pulkmila ja Rantsila yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Siikalatva.
Kuru yhdistettiin Ylöjärveen.

Vuosi 2010

Himanka yhdistettiin Kalajokeen.
Ylämaa yhdistettiin Lappeenrantaan.

Liljendal, Pernaja ja Ruotsinpyhtää yhdistettiin Loviisaan.
Noormarkku yhdistettiin Poriin.

Vuosi 2011

Kylmäkoski yhdistettiin Akaahan.

Kuhmalahti yhdistettiin Kangasalaan.

Karttula yhdistettiin Kuopioon..

Varpaisjärvi yhdistettiin Lapinlahteen.

Artjärvi yhdistettiin Orimattilaan.

Vöyri-Maksamaa ja Oravainen yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Vöyri..

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4. 1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikenne-rikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja Laki rikesakosta tieliikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9. 1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisin antamat rikesakot 1.9. 1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1. 1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvaton käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaisen omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisi- ja siviilivaltuutetuissa jossain määrin epäyhtenäistä. Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Tärkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo

- Tappo --> Surma

- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys

- Lapsentappo --> Lapsensurma

- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus

- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapolito --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhotyön yritys

Tuhotyötä ja murhapolttoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhotyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikennetikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4. 2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävä tapahtumasarja merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihteestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1. 2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistöstä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkominen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6. 2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikokset rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaismäärään.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikennetikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne rikokset ryhmässä (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakoja tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Jako rikoslakirikoksiin ja muihin rikoksiin on poistettu.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänään liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne rikkomukset, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009. Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Vuonna 2010 muutettiin asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten tilastointikäytäntöä.

Vuodesta 2009 lähtien vapaa-ajan asuntoon ja muuhun asuntoon kohdistuneet varkausrikokset esitetään erillisinä tietoina.

Vuonna 2010 lisättiin tekopaikkaa kuvaavia tietoja seuraaville rikoksille: ryöstörikokset, vahingontekorikokset, tapon, murhan tai surman yritykset ja raiskausrikokset. Tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositalaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen.

Lisätietoja

Jorma Kallio 09 1734 3248

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

rikos@tilastokeskus.fi

http://tilastokeskus.fi/poliisin_tietoon_tullut_rikollisuus

Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2012, 3. vuosineljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-3651 (pdf)*